

De Waarheid opdelen in Essentiële en Niet-Essentiële doctrines

<http://wayoflife.org/>, 22-10-2009. Update 21-7-2010

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling (bewerkt/ingekort) en voetnoten door M.V.

New Evangelicals hebben reeds lang de leer opgedeeld in “essentiële” en “secundaire” categorieën, en de “secundaire”, kunnen volgens hen over het hoofd gezien worden, ter wille van eenheid.

In *Grace Awakening*, zegt Chuck Swindoll (<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/ChuckSwindoll.pdf>):

“Mijn bemoediging voor u vandaag is dat ieder van ons nastreeft wat ons verenigt met anderen in plaats van de enkele dingen die ons scheiden. ... Er was een tijd in mijn leven dat ik antwoorden had op vragen die niemand mij stelde. Ik nam de positie in dat het leven zo onbuigzaam was dat ik zou gestreden hebben voor elke jota en tittel; ik kon niet genoeg dingen op een lijst zetten waar ik voor wou strijden. Maar hoe ouder ik word, hoe korter die lijst wordt, eerlijk gezegd” (*Grace Awakening*, p. 189).

Zelfs de meest conservatieve evangelicals, zoals Iain Murray, trappen in deze val. Murray zei:

“In zijn aanleg stipulaties toe te voegen die niet fundamenteel zijn voor het christelijk geloof, is het fundamentalisme geneigd geweest om de grenzen van Christus’ koninkrijk te smal te maken” (Iain Murray, *Evangelicalism Divided*, p. 298).

Dit is ook de werkende filosofie van de Southern Baptists. Beschouw hun boek *Building Bridges* (Convention Press, 2007). Het werd geschreven door David Dockery en Timothy George, met een voorwoord van Thom Rainer, drie prominente Southern Baptist leiders:

“Alhoewel ik het niet eens kan zijn met secundaire en tertiaire onderwerpen, wil ik deze punten van meningsverschil niet toestaan dat ze de bruggen van relaties met broeders en zusters in Christus opblazen. ... Wij hebben behoefte aan een nieuwe geest van wederzijds respect en nederigheid om samen te dienen met degenen met wie wij verschillen in overtuiging en opinie. Het is mogelijk de handen in elkaar te slaan met broeders en zusters die van ons verschillen in secundaire en tertiaire kwesties van de theologie ...” (pp. 11, 34).

Dit wordt zelfs de werkende filosofie van veel Independent Baptists. In het boek *Thinking Outside the Box*, zegt Charles Keen:

“Ik ben een trage leerling, maar tenslotte heb ik me gerealiseerd dat niet alle waarheid van gelijke waarde is. Met sommige waarheden verschil ik van anderen en scheid ik me af en ik wil er ook voor sterven (tenminste, dat zou moeten). Met andere waarheden voel ik me niet op mijn gemak over hoe ze gehanteerd worden door mijn broeders, maar ik kan nog steeds gemeenschap met hen onderhouden, zowel op persoonlijk als in sommige gevallen op kerkelijk gebied. We moeten een vorm van ‘ecumenisme ontwikkelen binnen de parameters van fundamentalisme’. ... Laat ons vaststellen wie de vijanden van het kruis zijn en ons van hen afscheiden. Laat ons daarna vaststellen wie de vrienden van de genade zijn en hen tolereren. Wij hoeven niet te verenigen maar we hebben wel eenheid nodig” (p. 81).

WAT DE BIJBEL ZEGT

Ten eerste, deze filosofie wordt weerlegd door Christus’ leer.

Ze wordt weerlegd in Mattheüs 23:23, waar de Heer leerde dat alhoewel niet alles in de Bijbel van gelijk belang is, alles toch zijn belang heeft en dat niets mag veracht of verwaarloosd worden:

“Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u geeft tienden van de munt, de dille en de komijn, en u laat het belangrijkste van de wet na: het recht, en de barmhartigheid en het geloof. Deze dingen zou men moeten doen en **die andere dingen niet nalaten**”.

Ze wordt ook weerlegd in Mattheüs 23:23, waar de Heer leerde:

“Ga dan heen, onderwijs al de volken, doop hen in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest; en leer hen onderhouden **alles** wat Ik u geboden heb”

Ten tweede, deze filosofie wordt weerlegd door Paulus’ voorbeeld en lering.

“Want ik heb niet nagelaten u **heel de raad van God** te verkondigen” (Handelingen 20:27).

Hij leerde Timotheüs:

“... opdat u sommigen beveelt **geen andere** leer te onderwijzen” (1 Tim. 1:3).

“Strijd de goede strijd van het geloof. ... Ik beveel u voor God ... dit gebod **onbevlekt** en onberispelijk vast te houden ...” (1 Tim. 6:12-14).

Hier staat “onbevlekt”: vlekken verwijzen naar kleine dingen, dingen die schijnbaar niet zo belangrijk zijn. De context van Paulus’ instructie hier is het thema van zijn brief: kerkelijke waarheid (1 Tim. 3:15)¹. In dit epistel vinden we instructies over zulke dingen als de vereisten van opzieners/ouderlingen (1 Tim. 3), dienaars/diakonen (1 Tim. 3), de goddelijke restrictie op het werk van de vrouw in de kerk (1 Tim. 2); de zorg voor weduwen (1 Tim. 5), en discipline (1 Tim. 5). Dit zijn nu precies de dingen die vandaag van secundair belang geacht worden.

Alhoewel we weten dat niet alle bijbelse doctrines van gelijk belang zijn (bv.: Joh. 3:16 is belangrijker dan 1 Kor. 11:14-15), heeft elke leer van de Schrift zijn belangrijkheid, en nergens wordt ons geleerd iets te minachten of te veronachtzamen wat God heeft gezegd.

Wij geloven dat Romeinen 12:2 (“word niet aan deze wereld gelijkvormig”) en Jakobus 4:4 (“dat de vriendschap met de wereld vijandschap tegen God is”) en 1 Joh. 2:15-17 (“heb de wereld niet lief”), erg essentiële leringen zijn en dat deze de hedendaagse filosofieën veroordelen die zich heel snel verspreiden onder christenen. Hetzelfde is waar voor wat Gods Woord zegt over geheiligde muziek of bescheiden kledij, of ecclesiologie, of berouw, of het bewaren van de Schrift, of enig ander ding.

Wij zouden moeten staan voor *alle* waarheid van Gods Woord, en wij zouden elke waarheid moeten verdedigen die in onze dagen aangevallen wordt.

Ten derde, we moeten begrijpen dat niet alle ketterijen even destructief zijn, maar alle ketterijen moeten tegengestaan worden.

Een ketterij is een leerstellige fout. Het woord beschrijft de zelfwil van wie zo’n zonde bedrijft. Een “ketter” is iemand die zijn eigen wil stelt over het Woord van God en een dwaling kiest boven de waarheid. De dwaling kan zo ernstig zijn als het ontkennen van de goddelijkheid van Christus, of schijnbaar zo gering als het toestaan dat een vrouw zich het gezag over mannen aanmatigt.

Er zijn “verderfelijke ketterijen” (2 Petrus 2:1), wat ketterijen zijn die de eeuwige redding aantasten. Een verderfelijke ketterij accepteren is het brengen van eeuwige verdoemenis over zichzelf. De verderfelijke ketterij die Petrus bespreekt is de verloochening van de Heer Jezus Christus. Ook de apostel Johannes beschreef de leer van Christus als een cruciale leer (2 Joh. 9). We zien in andere passages dat verderfelijke ketterijen in het bijzonder gerelateerd zijn aan de persoon van Christus, aan het evangelie, en aan de Heilige Geest en dus aan de persoon en natuur van God (2 Kor. 11:4).

Er zijn ook minder destructieve ketterijen:

“Want er moeten ook dwalingen in de leer onder u zijn, opdat wie beproefd blijken te zijn, in uw midden openbaar komen. Wanneer u dan samenkomt op één plaats, is dat niet het eten van

---

¹ 1 Tim. 3:15: “hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat is de gemeente van de levende God, pijler en fundament van de waarheid”.

de maaltijd van de Heere. Want iedereen gebruikt bij het eten van tevoren al zijn eigen maaltijd en dan heeft de één honger, terwijl de ander dronken is” (1 Kor. 11:19-21).

In deze passage verwijst Paulus naar de dwalingen in de kerk te Korinthe, en in de onmiddellijke context beschrijft hij de dwalingen die te maken hebben met het Avondmaal des Heren.

Dat niet alle ketterijen dezelfde consequenties hebben betekent niet dat ze over het hoofd moeten gezien worden. Elke wind van valse leer moet afgewezen worden:

“... opdat wij geen kleine kinderen meer zouden zijn, heen en weer geslingerd door de golven en meegesleurd door elke wind van leer, door de bedriegerij van de mensen om sluw tot dwaling te verleiden” (Efeziërs 4:14).

David Nettleton weerlegde de nieuw-evangelische filosofie in “A Limited Message or a Limited Fellowship”, dat gaat over zijn ervaringen in een interdenominationale jeugdbediening in de jaren (19)50.

Beschouw een uittreksel van zijn boodschap:

... Toen kreeg Handelingen 20:26-27 betekenis voor mij. De grote apostel had zich nooit veroorloofd meegetrokken te worden door iets wat zijn boodschap zou inperken. Hij kon met een rein geweten zeggen: “Daarom betuig ik u op de huidige dag dat ik rein ben van het bloed van u allen, want ik heb niet nagelaten u heel de raad van God te verkondigen”. Waarom kunnen vandaag dit niet velen zeggen? In mijn geval was het te wijten aan mijn verlangen een groter publiek te onderwijzen en te werken met een grotere groep christenen.

Velen werden van de volle gehoorzaamheid weggeleid door een nobel klinkend motto dat toegepast werd op christelijk werk: “In essentiële dingen eenheid, in niet-essentiële dingen vrijheid, en in alle dingen liefdadigheid”. Sommige dingen zijn niet essentieel voor redding maar ze zijn wel essentieel voor volle gehoorzaamheid, en de christen onder God heeft geen vrijheid de Schriften uit te sorteren op essentiële en niet-essentiële dingen! Het is onze plicht om de hele raad Gods te verkondigen en dat te doen waar we ook zijn.

Vandaag kiezen we tussen twee alternatieven: EEN BEPERKTE BOODSCHAP OF EEN BEPERKTE GEMEENSCHAP. Als we alle bijbelwaarheden prediken, zijn er veel plaatsen waar we nooit zullen uitgenodigd worden. Als we de hand willen schudden van de menigten, zal er een beperking zijn van de bijbelse boodschap. ...

Wij geloven in de volwassenendoop. Wij geloven in afscheiding. Wij prediken eeuwige zekerheid. Wij geloven in de imminente komst van Christus. Wij beschouwen het een daad van gehoorzaamheid om ongeloof in christelijke kringen te berispen. De Sadduceeën en de Farizeeën moeten gemerkt² worden. Maar volgens de huidige filosofie moeten wij deze dingen aan de kant schuiven ter wille van een groter terrein van dienstbaarheid.

Wat is belangrijker: volle gehoorzaamheid of een groter terrein van dienst? En toch geloof ik niet helemaal dat dit de enige twee alternatieven zijn. Het is onze eerste plicht geheel gehoorzaam te zijn aan God, in alle dingen, en daarna op Hem te wachten voor de terreinen van dienst. Het kan zijn dat we beperkt worden, en het kan zijn dat dit niet het geval is. Charles Haddon Spurgeon reisde niet zover als sommigen van zijn dagen, maar zijn preken reisden zover als de preken van de meeste mensen. (David Nettleton, “A Limited Message or a Limited Fellowship”, GARBC; onderstreping door M.V.).

Herders en evangelisten moeten Gods volk beschermen tegen “kleine” compromissen en “niet-essentiële” dwalingen.

“Hem verkondigen wij, terwijl we ieder mens terechtwijzen, en ieder mens onderwijzen in alle wijsheid, opdat wij ieder mens volmaakt zouden stellen in Christus Jezus” (Kolossenzen 1:28).

---

² Rom. 16:17: “En ik wek u op, broeders, hen **in het oog te houden** die onenigheden teweegbrengen en struikelblokken opwerpen tegen het onderwijs dat u hebt ontvangen, en **keer u van hen af**” - KJV: “**mark them**”.

Ik wil liever te strikt zijn en me afgescheiden van compromitteurs, dan te zacht zijn en niet afgescheiden genoeg.

---

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm